

Äänekosken kaupunki

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue

Sopimus työllisyysalueen valmistelukustannusten jakamisesta

Talousjohtaja Tapani Hämäläinen
14.2.2024

1 Sopimuksen osapuolet:

1.1. Vastuukunta:

Äänekosken kaupunki y-tunnus 2045520-5.

1.2. Muut sopijakunnat:

Hankasalmen kunta y-tunnus 0174035-0

Kannonkosken kunta y-tunnus 0175798-8

Karstulan kunta y-tunnus 9094917-1

Kinnulan kunta y-tunnus 0242816-6

Kivijärven kunta y-tunnus 0176150-6

Konneveden kunta y-tunnus 0176227-7

Kyyjärven kunta y-tunnus 0176410-9

Laukaan kunta y-tunnus 0176478-2

Pihtiputaan kunta y-tunnus 0243027-4

Saarijärven kaupunki y-tunnus 0176975-1

Uuraisten kunta y-tunnus 0177224-8

Viitasaaren kaupunki y-tunnus 0208573-0

2 Sopimuksen tarkoitus:

Osapuolet sopivat valmistelusta syntyvien kustannusten jaon periaatteista sekä vastuista, jotka liittyvät valmistelun toteuttamiseen.

Työllisyysalueen kunnat sitoutuvat suorittamaan vastuukunnalle Äänekosken kaupungille työllisyysalueen valmistelusta syntyvistä kustannuksista alla olevan rahoitustaulukon mukaisesti:

3 Kustannusten jako:

TEM rahoitus TE24 valmisteluun

Kunta	Työvoima	Kiinteä erä	Muuttuva erä	Yhteensä	%-osuus	Kuntien osuus 10 %	Vastuukunnan osuus 90 %
Hankasalmi	1 847	44 000	14 000	58 000	7,1	5 800	52 200
Kannonkoski	497	44 000	4 000	48 000	5,9	4 800	43 200
Karstula	1 478	44 000	11 000	55 000	6,7	5 500	49 500
Kinnula	580	44 000	5 000	49 000	6,0	4 900	44 100
Kivijärvi	407	44 000	3 000	47 000	5,7	4 700	42 300
Konnevesi	1 088	44 000	8 000	52 000	6,3	5 200	46 800
Kyyjärvi	451	44 000	4 000	48 000	5,9	4 800	43 200
Laukaa	8 460	44 000	66 000	110 000	13,4	11 000	99 000
Pihtipudas	1 579	44 000	12 000	56 000	6,8	5 600	50 400
Saarjärvi	3 648	44 000	28 000	72 000	8,8	7 200	64 800
Uurainen	1 567	44 000	12 000	56 000	6,8	5 600	50 400
Viitasaari	2 410	44 000	19 000	63 000	7,7	6 300	56 700
Äänekoski	7 792	44 000	61 000	105 000	12,8	10 500	94 500
			Yhteensä	819 000	100,0	81 900	737 100

1. Työllisyysalueen kunnille jää kuntakohtaisesta kokonaisrahoituksesta kymmenen (10 %) prosentin osuus valmistelukustannusten kattamiseen.
2. Äänekosken kaupunki laskuttaa kunnilta vastuukunnan valmistelurahoitusosuuden neljänä (4) maksueränä. Eräpäivät ovat seuraavat: 15.4.2024, 15.6.2024, 15.9.2024 ja 15.12.2024.
3. Valmisteluun varattu raha pyritään käyttämään kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. Mikäli valmisteluun varattua rahoitusta jää kuitenkin käyttämättä, ylimääräinen osuus siirretään vuodelle 2025 toiminnan käynnistämiseen.
4. Vastuukunta raportoi valmistelurahoituksen käytöstä kuntien talousjohtajista koostuvalle seurantar ryhmälle. Taloustyöryhmä käsittelee valmistelun toteumaraportin aina ennen kunkin laskutusjakson eräpäivää.

4 Valmistelurahoituksen käyttö

Vastuukunta on laatinut erillisen valmistelubudjetin (liite 1) vuodelle 2024 työ- ja elinkeinoministeriön alustavan rahoituksen pohjalta. Mikäli lopullinen valmisteluun myönnettävä rahoitus muuttuu, niin valmistelubudjettia ja kuntien maksuosuutta muutetaan vastaavasti. Lähtökohtana on, että työllisyysalueen valmistelu saadaan toteutettua työ- ja elinkeinoministeriön rahoituksella kokonaisuudessaan. Mikäli valmisteluun varattu rahoitus ei syystä tai toisesta kuitenkaan riitä, talousseurantaryhmä tuo yhteistoiminta-alueen ohjausryhmän käsittelyyn lisärahoitustarpeen. Mahdollinen kuntakohtainen lisärahoitus jakautuu yllä mainitun kokonaisrahoituksen prosenttiosuuden mukaisesti.

Projektijohtajalla/työllisyysaluejohtajalla on oikeus valmistelubudjetin sisällä tehdä muutoksia menokohtien välillä. Muutoksista ilmoitetaan talousseurantaryhmälle. Valmistelubudjetti on sitova kokonaisuutena.

5 Kustannusten dokumentointi:

Kaikki valmistelusta syntyneet kustannukset kohdennetaan valmistelulle avatulle kustannuspalkalle.

6 Sopimuksen voimaantulo ja kesto:

Tämä sopimus tulee voimaan, kun sopimusosapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet. Sopimus on voimassa siihen saakka, kun valmistelutyö on saatu päätökseen, enintään kuitenkin 31.12.2025 saakka.

7 Erimielisyyksien ratkaiseminen:

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopijakuntien välisin neuvotteluin. Jos yhteisymmärrystä ei ole saavutettu 60 päivän kuluessa siitä, kun sopijakunta toimitti kirjallisen neuvottelupyynnön toiselle sopijakunnalle, voidaan erimielisyys jättää Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaistavaksi, jos kyseessä on hallintoriita-asia, tai Keski-Suomen kärjäoikeuden ratkaistavaksi, jos kyseessä on riita-asia.

8 Sopimuksen allekirjoitus:

Hankasalmen kunta

Kannonkosken kunta

Karstulan kunta

Kinnulan kunta

Kivijärven kunta

Konneveden kunta

Kyyjärven kunta

Laukaan kunta

Pihtiputaan kunta

Saarijärven kaupunki

Uuraisten kunta

Viitasaaren kaupunki

Äänekosken kaupunki

VALMISTELURAHOITUS

Vuosi 2024		summa
Henkilöstömenot		
	Palkkamenot (valmistelijat)	-270 000
	Kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset työntekijälle	-12 000
	Palkkamenot (Äänekosken kaupungin henkilöstö)	-27 000
Palvelujen ostot		
	Asiantuntijapalvelut	-15 000
	ICT-palvelut	-170 000
	Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	-5 000
	Posti- ja kuriiripalvelut	-15 000
	Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	-40 000
	Henkilöstön matkakulut	-6 000
	Muut matkakulut (luottamushenkilöstö)	-5 000
	Henkilöstön koulutuspalvelut	-3 000
	Henkilöstön työhyvinvointi	-200
	Sosiaali- ja terveysterveystyöpalvelut	-900
	Ateriapalvelut	-5 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
	Toimisto- ja koulutarvikkeet	-7 000
	Kalusto	-90 000
	Laitehankinnat	-60 000
	Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-5 000
	Muut vuokrat	-1 000
Toimintamenot yhteensä		-737 100
Vastuukunnalle varattu valmisteluraha 90 % 13 kunnan osalta		737 100
Toimintakate		0
Kunnille varattu valmisteluraha 10 % 13 kunnan osalta		81 900

KANNONKOSKEN KUNTA

Kh 25.3.2024

KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNTO KUNNANVALTUUSTOLLE VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUKSESTA

Kunnanhallitus antaa valtuustolle seuraavan lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksen perusteella on aihetta. Tarkastuslautakunnan esittämät havainnot on esitetty arviointikertomuksen sivuilla 20 - 21 toimialoittain.

Elinkeinotoimi:

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota elinkeinotoimen hoitoon. Vuonna 2022 kunnanjohtaja on hoitanut elinkeinotehtäviä osa -aikaisesti oman työnsä ohella. Kuntabarometrin 2022 mukaan Kannonkosken yrittäjien palaute kunnan elinkeinotoiminnasta oli heikohko. Tarkastuslautakunta suosittaa elinkeinotoimen kehittämistä esimerkiksi strategiatyön osana ja elinkeino -strategian päivittämistä.

Myös 2023 kunnanjohtaja on vastannut elinkeinotoimesta. Suurimmaksi osaksi se tarkoittaa yritysneuvontaa ja elinkeinotoimeen liittyviä palveluja. Kunnanjohtaja kontaktoi vuoden aikana 26 Kannonkoskella toimivaa yritystä. Näistä 15 kanssa käynnistettiin jokin kehitystoimenpide. Tyypillisesti asiat liittyvät erilaisiin tukihakemuksiin, rahoitukseen, taloussuunnitteluun tai toimitiloihin. Elinkeinotoimeen ja yrityskehittämiseen kuuluu yrittäjille suunnattujen tilaisuuksien järjestäminen ja viestintä. Yritysneuvonnan laatu on paljolti sidonnainen osaamiseen ja henkilöresursseihin. Tällä hetkellä kunnanjohtaja pystyy ottamaan kaikki neuvontaa tarvitsevat asiakkaat vastaan lyhyelläkin vasteajalla. Toisaalta proaktiiviseen kehittämiseen ei enää riitä resurssit. Elinkeinotoimeen kuuluu myös aluekehittäminen pohjoisen Keski-Suomen kuntien kanssa. Nämä sisältyvät myös kunnanjohtajan tehtäviin. Aluekehitystyö ja alueelliset kehityshankkeet tukevat elinkeinotoimea. Vuonna 2023 Kannonkoski haki myös yhden oman hankkeen matkailualan kehittämiseen. Vuoden 2024 keväällä julkistetaan uusi Kuntabarometri Kannonkosken yritystytyvyydestä. Sen tuloksia voitaisiin käsitellä myös tulevaisuustyöryhmässä. Elinkeinostrategia päivittyy uuden strategian myötä seuraavalle valtuustokaudelle.

Tekninen toimi:

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota erityisesti vesihuoltoon. Puhdistamon toiminta oli tarkkailutulosten mukaan v. 2022 heikkoa. Tämä johtui suuresta ohitusten määrästä ja korkeasta kuormitusasteesta. Viemäriverkoston saneeraus olisi suositeltavaa lähivuosina. Vuotovesimäärien vähentämisen lisäksi prosessin ajotapaan liittyvillä valinnoilla voidaan vaikuttaa merkittävästi puhdistustulokseen. Vuoden 2022 aikana jätevettä käsiteltiin yhteensä 122 209 m³ (335 m³/d), ja käsittelemätöntä jätevettä ohitettiin puhdistamolla yhteensä 14 420 m³ (vuonna 2021 12 412 m³). Ongelma on ollut monivuotinen ja tarkastuslautakunta edellyttää, että ongelmat tiedossa olevan vuotoveden osalta laitetaan kuntoon ja vesistölle aiheutettu haitta korjataan.

Vuoden 2023 osalta käsittelemättömän jäteveden osuus on pienentynyt huomattavasti. Sen määrä oli noin 4 200 m³. Mittaustulosten arvioinneissa on kiinnitetty huomiota kohonneisiin BDO:n, kiintoaineksen ja fosforin jäännöspitoisuuksiin. Raja-arvot saattavat ylittyä jonain tarkastelujaksoina kokonaistehon suhteen. Siihen vaikuttaa kevään sulamisvesien vuoksi tehtävät jäteveden ohitukset. Kun mittaustuloksia tarkastellaan yksittäisten pitoisuuksien osalta, puhdistamon toiminta täyttää käsittelymääräykset. Verkostoon tehdään kunnostustoimenpiteitä ja ylimääräisiä virtauksia pyritään hallitsemaan paremmin.

Kannonkosken uuden paloaseman hankesuunnitelmaa päivitettiin ja rakennussuunnittelua tarkennettiin kunnan ja pelastuslaitoksen yhteistyönä ja rakennushanke on määrä aloittaa keväällä 2023. Vuosi 2022 oli viimeinen toimintavuosi kuntien järjestämänä palo - ja pelastustoimen palveluna. 1.1.2023 palo - ja pelastustoimen toiminta on siirtynyt Keski -Suomen hyvinvointialueelle. Vanha palo - asema on huonossa ja vaikeuttaa Kannonkosken VPK:n ja Pelastustoimen toimintaa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että uuden paloaseman rakentaminen saataisiin mahdollisimman nopeasti käyntiin ja valmiiksi turvaamaan pelastuspalvelun palvelut Kannonkoskella.

Keski-Suomen hyvinvointialue on tehnyt Kannonkosken paloaseman rakentamisesta investointipäätöksen ja projekti on tarjouslaskentavaiheessa. Kannonkosken kunnan hankkeeseen investoitu suunnittelukulu saadaan laskutettua hyvinvointialueelta takaisin. Hyvinvointialue vuokraa paloaseman rakentamiseen tontin Kannonkosken kunnalta. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2024 aikana.

Piispalan , Öijänniemen ja tuulivoimapuiston kaavoitushankeet ovat olleet pitkään vireillä. Tarkistuslautakunta edellyttää, että kaavatyo saataisiin valmiiksi, jotta valmiita kaava -aineistoja voitaisiin hyödyntää Piispalan ja kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseksi.

Piispalan alueen asemakaava on valmisteilla. Kaavan kannalta erityisen tärkeää on tietä, joka palvelisi nuorisokeskuksen saavutettavuutta ja perään kuulutettua elinvoiman kehittämistä. Kaavaa valmistellaan parhaillaan. Öijänniemen kaavaehdotus asetettiin toista kertaa nähtäville alkuvuodesta 2024. Toisen ehdotusvaiheen kaavaratkaisussa on herkäältä rannanosalta poistettu tai siirretty saunarakennuksien rakennuspaikat sekä rakennusoikeuden määrää on olennaisesti pienennetty. Samoin etäisyyttä rantaan on kasvatettu. Öijänniemen kaava päästään todennäköisesti vahvistamaan vuoden 2024 aikana. Tuulivoimapuisto on etenemässä kohti kaavaehdotusta lisäselvitysten jälkeen.

Sivistystoimi

Sivistyspalveluista nuoriso -, kulttuuri -, liikunta -, ja hallintopalvelut toimivat edelleen vähäisellä henkilöstömäärällä, käytännössä yhden ihmisen varassa. Tämä aiheuttaa riskin toiminnan jatkuvuudelle esimerkiksi pidemmissä sairauslomissa tai henkilöstövaihdosten yhteydessä. Tarkastuslautakunta edellyttää, että toiminnan jatkuvuus turvataan kestäväällä ratkaisulla esimerkiksi varahenkilöjärjestelyin.

Sivistyspalveluista sivistystoimen johto, kirjasto sekä nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, ja hallintopalvelut toimivat edelleen vähäisellä henkilöstömäärällä, käytännössä yhden ihmisen varassa. Tämä aiheuttaa riskin toiminnan jatkuvuudelle esimerkiksi pidemmissä sairauslomissa tai henkilöstövaihdosten yhteydessä.

Rehtorin tehtävien osalta tällaista jatkuvuusriskiä ei ole, koska rehtorille on nimetty vararehtori, jolla on kokemusosaamista rehtorin tehtävien hoidosta. Oppilashuollon osalta erityisopettajilla on keskeinen rooli operatiivisessa oppilashuoltotyön järjestämisessä. Sivistystoimenjohtajan tehtävän osalta varahenkilönä on kunnanjohtaja. Toisaalta kunnanjohtajan varahenkilö on sivistysjohtaja.

Kunnan nykyisessä tilanteessa ei ole mahdollista rakentaa henkilöstöjärjestelyä siten, että sijaisvastuita olisi jaettu laajemmalle henkilöstölle. Käytännössä tämä tarkoittaisi erillistä sivistysjohtajaa, jota 40 % työajalla ei ole realistista pitempiaikaisesti saada.

Kirjastolla on vain yksi työntekijä, joka on myös kirjastonjohtaja. Kirjastonjohtajan varahenkilö on sivistysjohtaja ja kirjastovirkailijan työn osalta käytetään ulkopuolista sijaista, joka on järjestynyt hyvin entisen kirjastovirkailijan toimiessa sijaisena.

Nuoriso-, kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut ovat vakinaisesti vain yhdellä työntekijällä, mutta hankerahoituksella olemme osin jo usean vuoden ajan saaneet palkattua 100 % liikunnanohjaajan yhdessä Piispalan kanssa ja vuonna 2023 myös koulunuorisotyöntekijän 50 % työajalla. Molemmat järjestelyt ovat määräaikaisia johtuen hankerahoituksesta.

Tiivistäen voi todeta, että vähäisen henkilöstöriskin pysyvämpi korjaaminen vaatii kunnan tulo- ja palvelurahoituksen merkittävää paranemista.

Piispala

Vuosina 2020 -21 Piispalan johtokunta käsitteli Nuorisokeskuksen mahdollista yhtiöittämistä tai säätiöittämistä. Piispalan merkitys Kannonkosken kunnalle on merkittävä. Siksi tarkastuslautakunta edellyttää, että asian valmistelu etenisi ja erilaiset vaihtoehdot tuotaisiin valtuuston tiedoksi ja aikanaan päätettäviksi.

Vuonna 2023 tilattiin uusi yhtiöittämisselvitys liikelaitos Piispalan osalta. Selvityksen tuloksena oli, että yhtiöittäminen lisäisi hallinnollista taakkaa, verokustannuksia ja asiakashintoja. Yhtiöittäminen vaikeuttaisi kunnan ja perustettavan yhtiön välistä suorahankintaa. Yhtiöittäminen voisi tulla kysymykseen, mikäli kiinteistöt ja tukipalveluiden tuottaminen siirrettäisiin kunnan toiminnaksi.

Selvitys otti vahvasti kantaa liikelaitoksen negatiiviseen kassavirtaan ja tukipalveluiden tuottamiseen yhdessä kunnan kanssa. Vuonna 2023-2024 kunta ja liikelaitos ovat alkaneet edistää Piispalan kannattavuutta ja tukipalveluiden tuottamista yhteisinä yksikköinä. Yhtiöittäminen voisi tulla seuraavana kehitysaskeleena myöhemmin.

Kunnanhallitus

Henkilöstövaihdokset ja poissaolot ovat osoittautuneet peruspalvelutuotannon merkittäväksi lisäkuormittajaksi ja siten myös riskitekijäksi. Aikaisemmin riskinä on tunnistettu avainhenkilöiden vaihtuvuus tai poissaolot, mutta pienessä organisaatiossa riskin muodostaa koko henkilöstö ja osin myös sidosryhmien henkilöstön vaihtuvuus. Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanhallitus tehostaa henkilöstön jaksamista parantavia toimia, jotta turhilta henkilöstö vaihdoksilta vältyttäisiin ja työtyytyväisyys paranisi.

Havaitun henkilöstön jaksamiseen, työhyvinvointiin ja vaihtuvuuteen ollaan reagoimassa usein toimenpitein. Toteutamme vuosittain työtyytyväisyyskyselyn ja muita selvityksiä, jotta työympäristön ongelmakohtat kartoitettaisiin. Ongelmakohtia on jo lähdetty parantamaan yksikön sisäisillä keskusteluilla. Näissä on tarvittaessa hyödynnetty työterveyden osaamista. Yhtenä toimenpiteenä otetaan käyttöön myös ryhmätönohjaus. Myös työsuojelupäällikkö, työsuojelutoimikunta sekä yhteistoimintaryhmä ovat aktiivisesti osallistuneet työhyvinvoinnin kehittämiseen konkreettisin keinoin. Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan e-passilla ja tyhy-toiminnalla. Vuoden 2023 päivitettiin myös henkilöstösuunnitelma ja työsuojelun toimintaohje. Nämä ottavat konkreettisesti kantaa kunnan henkilöstöpolitiikkaan. Tarkoituksena on vähentää epä tietoisuutta ja luoda

konkreettisia toimintatapoja sekä sääntöjä työpaikalla. Henkilöstösuunnitelman toimenpiteitä laajennettiin kouluttautumisen osalta niin, että ne lisäisivät pitovoimaa jäämään kunnan palvelukseen tai edistämään rekrytointeja.

Vuonna 2020 kirjanpito siirtyi kunnalta Monetralta ostetulla palvelulla tehtäväksi. Muutos on kuormittanut viranhaltijoita ja sihteerejä, koska aiemmin kunnan kirjanpitäjä tekemiä tehtäviä on siirtynyt heille. Lisäksi tilinpäätösten valmistuminen on myöhästynyt jo kahtena vuonna.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kunnanhallitus etsii yhdessä palveluntuottajan kanssa ratkaisuja aiheutuneisiin ongelmiin ja turvaa näin henkilöstön jaksamista, luottamusmiesten tiedonsaannin ja tilinpäätösten valmistumisen suunnitellusti.

Taloushallinnon ja erityisesti tilinpäätökset ongelmat ovat moninaisia. Niihin on liittynyt myös liikelaitoksen kirjanpito tapa, taloushallintajärjestelmä ja taloushallinnon resurssit. Tilinpäätöksen valmistuminen on prosessi, joka koostuu aineiston valmistumisesta, sen käsittelystä toimielimissä ja tilintarkastuksesta. Mikäli jossain prosessin vaiheessa myöhästytään, se vaikuttaa tilinpäätöksen käsittelyyn myöhemmissä vaiheissa. Asiaa parannetaan vaihtamalla taloushallinnon palveluja. Kannonkosken kunta on irtisanonut sopimuksen Monetra Keski-Suomi Oy:n kanssa. Vuoden 2025 taloushallintopalvelut hankitaan kilpailutuksen kautta operaattorilta tai tuotetaan mahdollisesti yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa.